

42
8. maí

L Ö G

um dánarvottorð og dánarskýrslur.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Dánarvottorð samkvæmt ákvæðum laga þessara skal rita fyrir hvern mann, er deyr hér á landi, sbr. þó ákvæði 11. greinar. Nú deyr maður erlendis, en útför hans er gerð hér á landi, og skal þá engu síður rita fyrir hann dánarvottorð samkvæmt ákvæðum laga þessara.

Landlæknir semur leiðbeiningar um ritun dánarvottorða, er ráðherra staðfestir.

Dánarvottorð ritar löggiltur læknir á eyðublað, er landlæknir gerir úr garði og lætur í té.

2. gr.

Þá er maður deyr í kaupstað eða kauptúni, þar sem læknir situr, eða í næsta nágrenni læknis, þó að utan kaupstaðar sé eða kauptúns, og læknir hefur stundað hinn látna í banalegunni, skoðar sá hinn sami læknir líkið og ritar að því þúnu dánarvottorð.

Nú er ekki auðið að ná til læknis þess, er stundaði hinn látna, eða hafi enginn læknir séð hann í banalegunni, og skal þá innan sólarhrings sækja lækni til að skoða líkið og rita dánarvottorð.

3. gr.

Þá er maður deyr utan kaupstaðar eða kauptúns, þar sem læknir situr, eða utan næsta nágrennis læknis (sbr. 2. gr.), og læknir hefur stundað hinn látna í banalegunni, ritar sá hinn sami læknir dánarvottorð.

Nú er ekki auðið að ná til læknis þess, er stundaði hinn látna, eða hafi enginn læknir séð hann í banalegunni, og skal þá, svo fljótt sem við verður komið, tilkynna hlutaðeigandi héraðslækni mannslátið og skýra honum nákvæmlega frá tildrögum þess. Ritar héraðslæknir síðan dánarvottorð samkvæmt þeim upplýsingum.

4. gr.

Þá er maður deyr erlendis eða á höfum úti eða í lofti og líkið er flutt hingað til lands til að gera hér útför hans, fer um ritun dánarvottorðs hins látna eins og hann hefði andazt á þeim stað, þar sem líkið er flutt á land.

5. gr.

Ekki má gera útför manns, hvort sem er jarðarför eða bálför, nema fyrir hendi sé dánarvottorð hans samkvæmt ákvæðum 2.—4. greinar.

Prestur (sem í lögum þessum táknar jafnframt hvern annan löggiltan forstöðumann löggilts safnaðar) veitir viðtöku og annast skil á dánarvottorðum þeirra, er hann syngur yfir, þegar útför þeirra er gerð.

Nú er ekki presti ætlað að aðstoða við útför manns, og skal þá engu síður af-

henda dánarvottorð hans presti hans, ef hinn látni hefur talizt til safnaðar á þeim stað, þar sem útförin er gerð, en ella hlutaðeigandi sóknarpresti. Slík útför er óheimil, nema fyrir hendi sé vottorð hlutaðeigandi prests til staðfestingar því, að í vörzlum hans sé dánarvottorð hins látna. Sama gildir, þegar lík er flutt úr landi. 42
8. maí

Þá er sérstök vandkvæði eru á því vegna fjarlægðar eða samgönguferfiðleika, að hlutaðeigandi presti geti í tæka tíð, áður en útför er gerð, borizt dánarvottorð, er um ræðir í 3. gr., má í þess stað koma tilkynning (símleiðis eða á annan hátt) frá hlutaðeigandi héraðslækni um, að hann hafi ritað og í sínum vörzlum dánarvottorð hins látna.

6. gr.

Enginn má taka lík til flutnings úr einu prestakalli í annað til útfarar, nema líkinu fylgi dánarvottorð samkvæmt lögum þessum, og skal hefta vottorðið við fylgibréfið, þegar um fylgibréf er að ræða. Sá, er annast líkflutninginn, ber ábyrgð á því, að dánarvottorðinu sé skilað með líkinu (fylgibréfinu).

Um flutning líks úr landi sbr. 3. málsgrein 5. greinar.

7. gr.

Prestur tölusetur og áritar dánarvottorð, er honum berast, og lætur þeirra getið við nöfn hinna látnu í dánarskrá ministerialbókar (safnaðarbókar) sinnar.

Að hverju ári liðnu og ekki síðar en fyrir janúarlok næsta ár les prestur í sundur dánarvottorð þau, er honum hafa borizt á hinu liðna ári, og sendir hvert eitt til héraðslæknis (í Reykjavík borgarlæknis) í því héraði, þar sem hinn látni, er vottorðið fjallar um, andaðist. Tilkynningu um dánarvottorð í vörzlum héraðslæknis samkvæmt ákvæðum niðurlagsmálsgreinar 5. greinar skal í þessu sambandi fara með sem dánarvottorð.

Dánarvottorð þeirra, sem látizt kunna að hafa erlendis, skal senda héraðslækni í því héraði, þar sem hinn látni átti síðast heimili.

8. gr.

Prestur semur fyrir hvert liðið ár skýrslu um fólksfjölda, barnkomu og manndauða í prestakalli sínu (söfnuði) á eyðublað, er landlæknir gerir úr garði og héraðslæknar (í Reykjavík borgarlæknir) láta prestum í té. Nú telst prestakall (söfnuður) til fleiri læknishéraða en eins, og semur þá prestur sérstaka skýrslu fyrir hvern hluta prestakalls (safnaðar). Skýrslu þessa eða skýrslur sendir prestur hlutaðeigandi héraðslækni eða héraðslæknum, jafnframt því sem hann stendur skil á dánarvottorðum samkvæmt ákvæðum 7. greinar.

9. gr.

Héraðslæknir (í Reykjavík borgarlæknir) semur fyrir hvert liðið ár skýrslu um fólksfjölda, barnkomu og manndauða í héraði sínu á eyðublað, er landlæknir gerir úr garði og lætur í té. Skýrslu þessa sendir héraðslæknir landlækni ekki síðar en fyrir lok marzmánaðar ár hvert og lætur fylgja skýrslunni allar skýrslur presta samkvæmt 8. gr. ásamt tilheyrandi dánarvottorðum.

10. gr.

Landlæknir stendur hagstofunni skil á skýrslum þeim ásamt dánarvottorðum, er honum heimast samkvæmt ákvæðum 9. greinar. Hagstofan semur upp úr skýrslum þessum og öðrum gögnum (sbr. 11. gr.) dánarskýrslur fyrir allt landið. Dánarskýrslum og útgáfu þeirra hagar hagstofan í samræmi við alþjóðareglur, er Ísland hefur gerzt aðili að.

42
8. maí

11. gr.

Í mannskaðaskýrslur samkvæmt ákvæðum laga nr. 42 10. nóvember 1913 sækir hagstofan m. a. vitneskju um mannskaða, er verða, án þess að lík finnist, og fyrir-mæli um dánarvottorð samkvæmt lögum þessum taka ekki til.

Fyrir andvana fædd börn eru ekki rituð dánarvottorð, en telja skal þau fram í skýrslum presta samkvæmt 8. gr. Í skýrslu sinni samkvæmt 9. gr. gerir héraðslæknir sem fyllsta grein fyrir tildrögum andvanafæðinga og styðst í því efni við skýrslur ljósmæðra.

12. gr.

Í viðurkenndum sjúkrahúsum er heimilt að fela sérfræðingi að rannsaka lík látinna sjúklinga í því skyni að leiða ýtarlega í ljós banamein þeirra, sbr. einnig ákvæði 6. gr. laga nr. 66 19. júní 1933, varðandi rannsókn banameina í sambandi við framkvæmd opinberra sóttvarnarráðstafana. Þá er slík rannsókn fer fram, skal ekki rita dánarvottorð fyrr en niðurstöður hennar eru kunnar.

13. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara varða sektum, allt að 1000 krónum, nema þyngri refsingu varði samkvæmt almennum lögum.

14. gr.

Lög þessi taka gildi 1. janúar 1951, og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 30 11. júlí 1911, um dánarskýrslur, svo og lög nr. 24 31. maí 1927, um rannsókn bana-meina og kennslu í meina- og líffærafræði, og lög nr. 54 11. júní 1938, um breyting á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 8. maí 1950.

Steingrímur Steinþórsson.

Jón Pálmason.

Þórður Eyjólfsson.

(L. S.)

Steingrímur Steinþórsson.